

Ondernemers over de crisis

Artoos Communicatiegroep

Wat is uw visie op de huidige crisis?

"Toen de moeilijkheden in de bankwereld voor het eerst uitgebreid in de media kwamen, vroeg mijn 92-jarige moeder me of hetzelfde zou gebeuren als in '35. Ik heb haar toen gerustgesteld dat het zo'n vaart wel niet zou lopen en dat er gelukkig lessen getrokken waren uit die crisis van '35. Banken kregen immers allerlei regels opgelegd, onder meer m.b.t. speculatieve beleggingen. Het duurde even voor ik begreep dat 'de financiële wereld' wereldwijd een loopje had genomen met deze regels. De 'mogelijke' gevolgen werden plots de 'echte' gevolgen en maand na maand werden ze erger. Voor mij is deze crisis daarom één grote 'black box'. Hoe lang hij nog duurt of hoe diep de terugval zal worden, is voor iedereen wellicht een raadsel. In november van vorig jaar werd er intern de vraag gesteld hoe men in deze situatie een budget moest opmaken: ambitieus zoals we gewoon waren, of toch preventief voorzichtig? Wij hebben gekozen om in deze omstandigheden budgettair niet verder te kijken dan de eerstvolgende 3 maanden, te vechten en te hopen dat er ergens in 2010 weer uitzicht komt op meer zekerheid".

Hoe sterk laat de crisis zich voelen in uw sector?

"De effecten in onze ruime grafische sector zijn verschillend naargelang het segment waarop een bedrijf zich richt. Onze specialisatie, nl. het creëren, produceren en distribueren van marketing-communicatiemiddelen, is goed voor zo'n 40% van de grafische nijverheid. Traditioneel wordt ons segment bij een recessie al heel snel getroffen, vrijwel gelijktijdig met de interim- en rekruteringssector. Ook nu worden de reclamebudget-

ten drastisch ingekort.

In 2008 noteerde de grafische sector al een eerste achteruitgang van 3,31%. Bij een negatieve groei-prognose van 1,9% van het bruto nationaal product verwacht de Federatie van Belgische Grafische Ondernemingen voor 2009 een omzetverlies van 10% én een verlies aan tewerkstelling van 6,9% of 1.000 jobs! De onzekerheid over stabilisatie in 2010 kan ook dan nog bijkomend omzet- en banenverlies betekenen".

Welke maatregelen hebt u al getroffen of gaat u treffen en wanneer?

"Zeker in onze branche is technologisch bijblijven een absolute voorwaarde om op lange termijn gezond te blijven. Artoos Communicatiegroep heeft de laatste 15 jaar systematisch getracht meer te doen dan bijblijven, o.m. door als testbedrijf te fungeren voor zowel machines als software. Lang voor de crisis de kop op stak, hadden wij beslist een investeringsprogramma door te voeren van ca. 4,7 miljoen euro. De implementatie van deze investeringen is -samen met de crisis- eind 2008 begonnen en loopt nu op haar einde. Het betrof voor een deel uitbreidingsinvesteringen, maar ook de introductie van de nieuwste druk- en afwerkingstechnologie voor een hogere efficiëntie. Ik ben vandaag bijzonder blij dat we dit hebben gedaan. Een verhoogde efficiëntie is in tijden van sterk prijsverval alvast een deel van de oplossing, ondanks de hogere financiële lasten".

Wat is volgens u de gouden regel om als ondernemer een dergelijke crisis door te komen?

"Een 'gouden regel' heb ik niet. Men zegt al te vaak 'dat crisissen zijn uitdagingen', maar er zit veel

waarheid in. Deze crisis grijpt iedereen aan en daarom is iedereen ook bereid om mee te denken, zowel medewerkers als de zgn. 'stakeholders' zoals leveranciers. Die situatie maakt o.a. mogelijk dat nieuwe oplossingen realiseerbaarder worden dan anders, indien het bedrijf er consequent gebruik van maakt natuurlijk. Daarom moet een onderneming systematisch doorgelicht worden in al zijn aspecten en meer aandacht geschonken worden aan een flexibele langetermijnvisie".

Heeft u nog een boodschap voor de politiek om ondernemers te helpen in deze moeilijker tijden?

"Ik was onlangs in de USA waar de crisis zichtbaar in de straten aanwezig is, maar één ding is er totaal anders: men ziet bij de mensen en de ondernemingen geen defaitisme zoals hier, maar wel de bekende Amerikaanse fighting spirit. Dat positivisme mis ik hier zeer. Daarom vind ik de oproep van Geert Noels voor een 'economic war cabinet' ook zo belangrijk. Ik vrees echter dat de politici dit snel naast zich neer zullen leggen want zij hebben immers -ook tijdens deze crisis- zichzelf op nummer 1 van de prioriteitenlijst gezet. De ijzeren wet die dicteert dat één jaar voor verkiezingen op politiek vlak niets meer verwezenlijkt wordt, maakt een mens niet boos, maar woedend. Omwille van een veronderstelde betere uitgangspositie voor de eerstvolgende verkiezingen de gezamenlijke moed niet opbrengen om gewestelijke en federale verkiezingen te laten samenvallen, is gewoon laf. Ik vrees dat de politiek niet verder kijkt dan 7 juni. Er wordt geen vuist gemaakt in de politieke rangen, behalve dan om elkaar te raken", aldus Jos Artoos. ■